

OKRESNÁ PROKURATÚRA BANSKÁ BYSTRICA

Partizánska cesta 1, 975 63 Banská Bystrica

Pd 39/14/6601-6

Banská Bystrica, 2. marca 2014

Mgr. Peter Gogola, primátor

Mesto Banská Bystrica,
Československej armády 26,
974 01 Banská Bystrica

Mestský úrad Banská Bystrica	
Dátum:	08-04-2014 PR-1 Pr. 63546/2014
Číslo záznamu:	Číslo spisu:
Prílohy/listy:	Vybavuje:

Okresný prokurátor v Banskej Bystrici podľa § 22 ods. 1) písm. a/ bod 2, v spojení s ustanovením § 25 zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „zákon o prokuratúre“)

podáva

protest prokurátora

proti Všeobecne záväznému nariadeniu Mesta Banská Bystrica, č. 8/2013 o určení výšky dotácie na mzdy a prevádzku na žiaka základnej umeleckej školy, poslucháča jazykovej školy, dieťa materskej školy a dieťa školského zariadenia, zriadených na území mesta Banská Bystrica, schváleného uznesením Mestského zastupiteľstva v Banskej Bystrici č. 865/2013 zo dňa 26.03.2013 (ďalej len „VZN“), v jeho časti § 2 ods. 3),

pretože v predmetnom ustanovení VZN bol porušený zákon o obecnom zriadení č. 369/1990 Zb. v jeho ustanovení § 6 ods. 1) (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“) v nadväznosti na zákon o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení č. 597/2003 Z.z. v ustanovení § 7a ods. 1) písm. h/ (ďalej len „zákon o financovaní škôl“) a bolo porušené nariadenie vlády č. 668/2004 Z.z. o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samosprávy v jeho ustanovení § 2 ods. 1) písm. c/ (ďalej len „nariadenie vlády“).

V zmysle ust. § 25 ods. 2) zákona o prokuratúre orgán verejnej správy je povinný o proteste prokurátora proti všeobecne záväznému predpisu rozhodnúť do 30 dní od doručenia protestu.

Podľa ust. § 35 ods. 3) zákona o prokuratúre, ak orgán verejnej správy protestu prokurátora vyhovie, je povinný bez zbytočného odkladu, najneskôr do 90 dní od doručenia protestu prokurátora, nezákonný všeobecne záväzný právny predpis zrušiť, prípadne nahradiť všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý bude v súlade so zákonom a s ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Podľa § 250zfa ods. 1) Občianskeho súdneho poriadku, ak obec alebo vyšší územný celok nezruší alebo nezmení na základe protestu prokurátora svoje všeobecne záväzné nariadenie, môže prokurátor vo veciach územnej samosprávy podať na súd

návrh na vyslovenie nesúlady všeobecne záväzného nariadenia so zákonom. Vo veciach pri plnení úloh štátnej správy môže prokurátor podať na súd návrh na vyslovenie nesúlady všeobecne záväzného nariadenia aj s nariadením vlády a všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy.

Odôvodnenie

Dňa 21.02.2014 bol tunajšej prokuratúre doručený podnet podávateľa, ktorým sa domáha preskúmania zákonnosti VZN Mesta Banská Bystrica č. 8/2013. Podávateľ okrem iného poukázal na nesúlad predmetného VZN so zákonom o obecnom zriadení v nadväznosti na zákon o financovaní škôl a nariadenie vlády. Uviedol, že Mesto Banská Bystrica nesprávne ukotvilo spôsob výpočtu dotácie na školský klub detí, keď ako merné kritérium použilo počet detí školského klubu detí.

V zmysle ust. § 3 ods. 2) zákona o prokuratúre, prokuratúra je v rozsahu svojej pôsobnosti povinná vo verejnom záujme vykonať opatrenia na predchádzanie porušeniu zákonnosti, na zistenie a odstránenie porušenia zákonnosti, na obnovu porušených práv a vyvodenie zodpovednosti za ich porušenie. Pri výkone svojej pôsobnosti je prokuratúra povinná využívať všetky zákonné prostriedky tak, aby sa bez akýchkoľvek vplyvov zabezpečila dôsledná, účinná a rýchla ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb a štátu.

Na základe doručeného podnetu a v rámci výkonu dozoru nad dodržiavaním zákonnosti podľa ust. § 20 a nasl. zákona o prokuratúre, bol od Mesta Banská Bystrica vyžiadaný kompletný k veci sa vzťahujúci administratívny materiál, ktorého súčasťou bolo aj VZN č. 8/2013. Preskúmaním predmetného VZN Mesta Banská Bystrica bolo zistené, že VZN bolo prijaté uznesením Mestského zastupiteľstva č. 865/2013 z 26.03.2013. VZN bolo vyvesené na úradnej tabuli Mesta v termíne od 22.02.2013 do 04.03.2013, počas ktorej plynula 10 dňová lehota na podanie pripomienok.

VZN ako také upravuje výšku dotácie na mzdy a prevádzku na žiaka základnej umeleckej školy, poslucháča jazykovej školy, dieťa materskej školy a dieťa školského zariadenia, zriadených na území mesta Banská Bystrica. Účel VZN je vymedzený v jeho ustanovení § 1 bod 1. až 6., kde účelom VZN je určiť

1. podmienky poskytnutia a spôsob použitia dotácie na mzdy a prevádzku materskej školy, materskej školy, ktorá je súčasťou základnej školy, špeciálnej materskej školy, školského klubu detí, základnej umeleckej školy, centra voľného času, jazykovej školy, zariadenia školského stravovania pre žiakov základnej školy, zriadených na území mesta Banská Bystrica, ktorých zriaďovateľom je Mesto Banská Bystrica, štátom uznaná cirkev alebo náboženská spoločnosť (ďalej len zriaďovateľ cirkevných škôl a školských zariadení), iná právnická osoba alebo fyzická osoba (ďalej len zriaďovateľ súkromných škôl a školských zariadení), ktoré sú na základe rozhodnutia Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR zaradené do siete škôl a školských zariadení Slovenskej republiky a majú zriaďovateľom vydanú zriaďovaciu listinu,
2. výšku a účel použitia dotácie na mzdy a prevádzku,

3. lehotu na predloženie údajov,
4. deň v mesiaci, do ktorého sa poskytne dotácia na mzdy a prevádzku,
5. spôsob zúčtovania poskytnutej dotácie na mzdy a prevádzku,
6. vykonanie kontroly použitia dotácie na mzdy a prevádzku.

Výšku poskytnutia dotácie na dieťa a žiaka upravuje VZN vo svojej druhej časti v § 3, kde v bode 2. stanovuje spôsob výpočtu dotácie poskytnutej pre školy alebo školské zariadenia ako súčin počtu detí a žiakov, vymedzených v § 2 ods. 3 VZN a výšky dotácie na jedno dieťa a žiaka určených v prílohe č.1. Ročná dotácia sa poskytuje v celých eurách bez desatinných miest, po matematickom zaokrúhlení súčinu.

Predmetné vymedzenie pojmov obsahuje VZN v prvej časti v § 2, bodoch 1. až 7. Rozhodujúce kritérium pre pridelenie dotácie je uvedené pod bodom 3., konkrétne :

„Rozhodujúcim pre pridelenie dotácie na mzdy a prevádzku je počet detí a žiakov materskej školy, materskej školy, ktorá je súčasťou základnej školy, špeciálnej materskej školy, školského klubu detí, základnej umeleckej školy, centra voľného času, jazykovej školy, zariadenia školského stravovania pre žiakov základnej školy k 15. septembru predchádzajúceho kalendárneho roka, ktorý škola a školské zariadenia vykázala v štatistickom výkaze Škol (MŠ VVŠ SR) 40-01. V školách a školských zariadeniach, ktorých zriaďovateľom je štátom uznaná cirkev alebo náboženská spoločnosť, iná právnická osoba alebo fyzická osoba rozhodujúcich na pridelenie dotácií na mzdy a prevádzku v aktuálnom kalendárnom roku sa započítava ich počet len do dovŕšenia 15 rokov veku žiaka. Dátumom rozhodujúcim na určenie veku dieťaťa a žiaka je 1. január kalendárneho roka, na ktorý sa dotácia poskytuje.“

Na základe č.l. 68 Ústavy Slovenskej republiky vo veciach územnej samosprávy a na zabezpečenie úloh vyplývajúcich pre samosprávu zo zákona môže obec a vyšší územný celok vydávať všeobecne záväzné nariadenia. Z citovaného znenia č.l. 68 je zrejmé, že Mesto Banská Bystrica môže svoju normotvornú právomoc v oblasti financovania škôl a školských zariadení, patriacich do jeho pôsobnosti, uplatniť len v rozsahu zákona o miestnych daniach a za súčasného rešpektovania Ústavy Slovenskej republiky.

Zákon o obecnom zriadení v § 6 ods. 1) stanovuje, že „obec môže vo veciach územnej samosprávy vydávať nariadenia; nariadenie nesmie byť v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, zákonmi a medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom“.

Pôsobnosť Mesta Banská Bystrica v oblasti správy a financovania školských a iných zariadení patriacich do jeho pôsobnosti je upravená v zákone č. 596/2003 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v zákone o financovaní škôl a v zákone č. 564/2004 Z.z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Podrobnosti úpravy a spôsob jednotlivých výpočtov upravuje nariadenie vlády.

Úprava v zákone o financovaní škôl, konkrétne v § 7a ods. 1) písm. h/ stanovuje, že „ na účely rozdeľovania a poukazovania výnosu dane z príjmov obciam na

nasledujúci kalendárny rok podľa osobitného predpisu sa zbierajú údaje o počte žiakov základných škôl podľa stavu k 15. septembru začínajúceho školského roka zriadených na území obce na účely financovania školských klubov detí.“ Z citovaného zákonného ustanovenia je zrejmé, že kritériom pre účely financovania školského klubu detí je počet žiakov základnej školy. Uvedené potvrdzuje aj ust. § 2 ods. 1) písm. c/ nariadenia vlády, ktoré upravuje rozdelenie výnosu dane podľa § 2 zákona 564/2004 Z.z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Výnos sa podľa písm. c/ rozdelí - 40% podľa počtu žiakov (detí, poslucháčov) škôl a školských zariadení zisteného zberom údajov podľa osobitného predpisu (osobitným predpisom sa rozumie ust. § 7a a § 9d zákona o financovaní škôl) a prepočítaného príslušným koeficientom uvedeným v prílohe č. 3. Príloha č. 3 nariadenia vlády stanovuje hodnoty jednotlivých koeficientov. Príloha stanovuje aj koeficient na činnosť školského klubu detí podľa počtu žiakov základnej školy. Z citovaných zákonných ustanovení ako aj z uvedenej prílohy č. 3 k nariadeniu vlády je zrejmé, že merným ukazovateľom rozdeľovania financií je v prípade školského klubu detí počet žiakov základnej školy.

Preto je nutné konštatovať, že Mesto Banská Bystrica sa citovanými zákonnými ustanoveniami pri schvaľovaní VZN č. 8/2013 dôsledne neriadilo, na základe čoho sa ustanovenie VZN § 2 ods. bod 3., ktoré okrem iného upravuje rozhodujúce kritériá pre pridelenie dotácie na mzdy a prevádzku školského klubu detí dostáva do rozporu s ustanovením § 7a ods. 1) písm. h/ zákona o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení č. 597/2003 Z.z. a rozporu s nariadením vlády č. 668/2004 Z.z. o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samosprávy v jeho ustanovení § 2 ods. 1) písm. c/. Rozpor spočíva v skutočnosti, že VZN namiesto kritéria počtu žiakov základnej školy používa kritérium počtu detí školského klubu detí. Uvedené je zrejmé z citácie § 2 bodu 3. VZN, kde „rozhodujúcim pre pridelenie dotácie na mzdy a prevádzku je počet detí a žiakov materskej školy, materskej školy, ktorá je súčasťou základnej školy, špeciálnej materskej školy, školského klubu detí, základnej umeleckej školy, centra voľného času, jazykovej školy, zariadenia školského stravovania pre žiakov základnej školy k 15. septembru predchádzajúceho kalendárneho roka, ktorý škola a školské zariadenia vykázala v štatistickom výkaze Škol (MŠ VVŠ SR) 40-01“. Je preto zrejmé, že VZN sa v tomto bode dostáva do rozporu s horeuvedenými ustanoveniami ako aj s ust. § 6 ods. 1) zákona o obecnom zriadení.

Je potrebné taktiež poukázať na skutočnosť, že VZN v § 9 bod. 2, ktorý upravuje záverečné ustanovenia, uvádza ako dátum nadobudnutia účinnosti deň 15.04.2011, hoci VZN bolo prijaté uznesení mestského zastupiteľstva č. 865/2013 dňa 26.03.2013. V predmetnom prípade sa jedná o zrejmu písarsku chybu.

Podľa čl. 1 Ústavy SR prvá veta, Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Pri aplikácii uvedeného článku ústavný súd vyslovil, že : „Znakom právneho štátu je vytváranie právnej istoty tak pri prijímaní zákonov a ďalších všeobecne záväzných právnych predpisov, ako aj pri ich uplatňovaní štátnymi orgánmi“ (II. ÚS 34/1995). Vytváranie právnej istoty v tvorbe a aplikácii práva je požiadavkou, ktorá sa v právnom štáte netýka iba štátnych orgánov. Rovnakou mierou zaväzuje aj orgány územnej samosprávy v ich normotvornej a právno-aplikačnej praxi (II. ÚS 59/1997).

V kontexte uvedených skutočností je zrejmé, že Mesto Banská Bystrica vo Všeobecne záväznom nariadení č. 8/2013 o určení výšky dotácie na mzdy a prevádzku

na žiaka základnej umeleckej školy, poslucháča jazykovej školy, dieťa materskej školy a dieťa školského zariadenia, zriadených na území mesta Banská Bystrica, porušilo zákon o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení č. 597/2003, keďže nemohlo stanoviť merné kritérium spočívajúce v počte žiakov školského klubu detí, namiesto merného kritéria spočívajúceho v počte žiakov základnej školy, pri určení dotácie na činnosť školského klubu detí. Na základe uvedeného mám za to, že napadnuté ustanovenie VZN č. 8/2013 je v rozpore so zákonom, a preto je protest podaný dôvodne.

Uvedené ustanovenie je potrebné zrušiť a uviesť do súladu s platným zákonným stavom. Taktiež je potrebné upraviť zrejmu pisársku nesprávnosť uvedenú v § 9 bod. 2.

Orgán územnej samosprávy je oprávnený ukladať všeobecne záväzným nariadením povinnosti osobám, avšak len za podmienok stanovených ústavou a zákonom.

JUDr. Porubský Matej
prokurátor okresnej prokuratúry

